

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 31D/19/2021
Identifikačné číslo spisu: 9621200114
Dátum vydania rozhodnutia: 18. júla 2022
Meno a priezvisko: Mgr. Michal Novotný
Funkcia: predseda senátu, sudca spravodajca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:9621200114.1

ROZHODNUTIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v disciplinárnom senáte zloženom z predsedu Mgr. Michala Novotného, sudkyne JUDr. Zdenky Reisenauerovej, sudcu prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD., prísediaceho sudcu JUDr. Stanislava Gaňu, PhD. a prísediacej sudkyne JUDr. Lucie Kolníkovej, v disciplinárnej veci navrhovateľky: JUDr. Y. N., nar. X. O. XXXX, sudkyňa Okresného súdu I., o neplatnosť napomenutia predsedu Okresného súdu I. z 22. júna 2021, č. 1SprO 129/2021, na neverejnom zasadnutí 18. júla 2022, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 117 ods. 8 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich v znení neskorších predpisov sa určuje, že napomenutie predsedu Okresného súdu I. z 22. júna 2021, č. 1SprO 129/2021, dané navrhovateľke je neplatné.

O d ô v o d n e n i e

I.

Návrh navrhovateľky a vyjadrenie predsedu súdu

1. Navrhovateľka sa návrhom, ktorý došiel bývalému disciplinárnemu senátu 2. júla 2021, domáhala, aby bolo podľa § 117 ods. 8 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich v znení účinnom do 30. novembra 2021 určené, že je neplatné písomné napomenutie dané jej predsedom Okresného súdu I. pod sp. zn. 1SprO 129/2021 z 22. júna 2021.

2. V návrhu predovšetkým namietla, že napomenutie v rozpore s § 163 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ktorý sa podľa § 150 ods. 20 zákona č. 385/2000 Z. z. použije aj na disciplinárne konanie, neobsahuje vymedzenie právnej kvalifikácie skutku, ktorého sa mala dopustiť, ani vymedzenie právnej povinnosti, ktorú mala porušiť, ani opis samotného protiprávneho konania navrhovateľky. Skutková veta je formulovaná len v trpnom rode, je všeobecná a nepreskúmateľná a obsahuje v podstate len zhrnutie záverov z kontroly, ktorú v spisoch Okresného súdu I. vykonalo Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

3. Ďalej navrhovateľka zdôraznila, že procesný postup sudcu nemôže byť disciplinárnym previnením, k čomu poukázala aj na § 34 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. Jej postup v jednotlivých veciach (vyžiadanie údajov o držiteľoch motorových vozidiel z evidencie motorových vozidiel Policajného

zboru a poskytnutie týchto údajov žalobcovi) bol výsledkom náležitej interpretácie právnych noriem s odkazom na judikatúru a doktrínu. Písomné napomenutie jej tak bolo udelené v podstate za právny názor, ktorý nebol svojvoľný. Navrhovateľka poskytla podobnú argumentáciu aj predsedovi súdu, ktorý však proti protokolu z kontroly nepodal námietky.

4. Navrhovateľka ďalej zhrnula, že v dotknutých spisoch existoval informačný deficit na strane žalobcu, pretože ten nedokázal identifikovať jednotlivých žalovaných a tak nemohol súdne uplatniť svoje právo proti nim. Na podporu svojho právneho názoru navrhovateľka poukázala na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej musel súd vyrovnáť tento informačný deficit. Navrhovateľka postup, ktorý zvolila, považovala za jediný možný, čo napokon potvrdili aj závery súdnej praxe. Súd nemohol ihneď postupovať podľa § 167 CSP, pretože žaloby žalobcu neboli úplné. Mohol tak postupovať až potom, čo žalobca za pomoci súdu odstránil ich nedostatky. Navrhovateľka nesúhlasila ani s tým, že by sa na údaje o držiteľoch motorových vozidiel vzťahoval § 195 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné súdy a krajské súdy. Rovnako nesúhlasila s tým, že by boli osobné údaje neoprávnene poskytnuté vo veľkom rozsahu neoprávneným osobám v zmysle § 113 ods. 7 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, pretože súd ich právnomu zástupcovi žalobcovi poskytol oprávnené v zmysle § 97 CSP a v súlade s čl. 6 písm. c) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2016/679 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov (všeobecné nariadenie o ochrane údajov).

5. Predseda okresného súdu prevzal doručený návrh 11. februára 2022, no nevyužil možnosť vyjadriť sa k nemu.

6. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky prejednal vec v disciplinárnom senáte [§ 3 zákona č. 432/2021 Z. z. (disciplinárny súdny poriadok)] na neverejnom zasadnutí v zmysle § 117 ods. 8 zákona č. 385/2000 Z. z.

II.

Skutkový stav

7. Súd sa na neverejnom zasadnutí oboznámil s obsahom písomného napomenutia (č. 1. 7 spisu), protokolom o výsledku kontrolnej akcie č. 30208/2020/91 a 18829/2021/91 (č. 1. 8 a 9 spisu) a pripojenými spismi Okresného súdu I. sp. zn. 28 C 44/2019, 28 C 45/2019, 28 C 46/2019 a 28 C 11/2020. Na tomto základe ustálil skutkový stav, ktorý potrebuje pre svoje rozhodnutie, takto:

8. Žalobca U. Ú. E. Q., so sídlom v R. (G.), podal okresnému súdu 12. septembra 2019 tri žaloby, ktoré boli zapísané ako veci sp. zn. 28 C 44/2019, 28 C 45/2019 a 28 C 46/2019 a boli pridelené navrhovateľke ako zákonnej sudkyňi. Ďalšiu žalobu, ktorá bola zapísaná ako vec sp. zn. 28 C 11/2020 a pridelená navrhovateľke ako zákonnej sudkyňi, podal žalobca 9. marca 2020. Vo všetkých týchto žalobách bol žalovaný označený ako „Držitelia motorových vozidiel podľa prílohy žaloby“. Žalobca predniesol, že je akciovou spoločnosťou podľa maďarského práva, ktorej 100 % akcionárom je maďarský štát a ktorá je poverená výberom zákonných poplatkov (úhrad) za používanie spoplatnených ciest. Rovnako je poverená výberom úhrad od osôb, ktoré použili spoplatnené cesty bez predošlého zaplatenia tohto poplatku. Žalobca kontrolou zaznamenal takéto porušenie určitými vozidlami s určitým evidenčným číslom v určitý čas (zoznam pripojil na CD nosiči), nevedel však zistiť ich držiteľov. Ich označenie však považoval za nezameniteľné v zmysle § 133 CSP, a preto požiadal súd, aby podľa § 190 CSP zistil údaje týchto držiteľov vyžiadaním údajov z príslušnej evidencie v zmysle § 113 zákona č. 8/2009 Z. z.

9. Po nápade veci vyšší súdny úradník vyzval Prezídium Policajného zboru, aby do 30 dní poskytlo súdu vymedzené údaje o motorových vozidlách a ich držiteľoch. Prezídium Policajného zboru po dlhšom čase zaslalo súdu CD nosič so žiadanými údajmi. Následne navrhovateľka ako zákonná sudkyňa vydala uznesenie, ktorým podľa § 129 CSP vyzvala žalobcu na odstránenie väd žaloby - riadne označiť žalovaných. Zároveň ho upovedomila o tom, že údaje o žalovaných oznámilo súdu Prezídium Policajného zboru a tento údaj je súčasťou spisového materiálu. Žalobca (jeho právny nástupca) nahliadol do spisu a pri nahliadnutí (za prítomnosti zamestnanca infocentra) mu boli tieto údaje sprístupnené.

10. Kontrolná skupina Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky vykonala medzi 11. januárom a 13. májom 2021 kontrolu na okresnom súde, ktorej cieľom bolo overiť správnu aplikáciu ochrany

osobných údajov pri výkone súdnej právomoci, najmä dôvodnosť a oprávnenosť lustrácií a správnosť spracovania a ochrany týchto údajov. Po kontrole aj vyššie uvedených spisov sp. zn. 28 C 44/2019, 28 C 45/2019, 28 C 46/2019 a 28 C 11/2020 kontrolná skupina zistila, že osobné údaje (údaje o držiteľoch motorových vozidiel) boli vo veľkom rozsahu poskytnuté žalobcovi skôr, než im bola doručená žaloba. To bolo v rozpore so zásadou transparentnosti spracovania osobných údajov. Tým došlo k sprístupneniu týchto údajov neoprávnenej osobe, čo je zrejmé aj z „pokynov zákonnej sudkyne“ v spise. Takýmto spôsobom boli žalobcovi poskytnuté údaje približne 6 až 15 tisíc osôb v rámci jedného výstupu. Podľa kontrolnej skupiny tým boli vo vzťahu k týmto osobám porušené zásady integrity a dôvernosti podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) a f) všeobecného nariadenia o ochrane údajov. Došlo k tomu neaplikovaním § 195 ods. 3 Spravovacieho a kancelárskeho poriadku a § 113 ods. 7 zákona č. 8/2009 Z. z.

11. Predseda okresného súdu 22. júna 2021 vydal napadnuté písomné napomenutie č. 1SprO 129/2021 adresované navrhovateľke. Jeho úvod znel doslova takto: „Na základe výsledkov kontroly Ministerstva spravodlivosti SR č. 30208/2020/91 a č. 18829/2021/91 bolo zistené, že vo vzorke predložených súdnych spisov sa nachádzali štyri súdne konania (28C/44/2019, 28C/45/2019, 28C/46/2019 a 28C/11/2020), v ktorých došlo k porušeniu zásady transparentnosti spracúvania osobných údajov vo vzťahu k dotknutým osobám a k opakovanému porušeniu zásady integrity a dôvernosti upravených v čl. 5 ods. 1 písm. a) a f) Nariadenia GDPR. Porušenie ochrany osobných údajov bolo spôsobené porušením zásady kontradiktórnosti civilného sporového konania a neaplikovaním § 167 CSP, neaplikovaním povinnosti ustanovenej v § 195 ods. 3 a následne Spravovacieho a kancelárskeho poriadku súdov a súčasne neoprávneným poskytnutím veľkého rozsahu údajov, vrátane osobných údajov, neoprávneným osobám v zmysle § 113 ods. 7 zákona o cestnej premávke. // Na základe zistených nedostatkov v práci Vám zmysle § 117 ods. 7 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov, dávam // písomné napomenutie.“

12. V odôvodnení tohto napomenutia predseda súdu zopakoval ciele kontroly, ktoré boli vymedzené v protokole z nej, citoval ustanovenia § 117 ods. 7 a 8 zákona č. 385/2000 Z. z., doslovne zopakoval vetu z úvodu písomného napomenutia a doplnil, že napomenutie sa javí dostatočné, lebo žiadnemu subjektu nebola spôsobená ujma. Písomné napomenutie bolo navrhovateľke doručené v deň jeho vydania.

III.

Právne posúdenie

13. Podľa § 117 ods. 7 zákona č. 385/2000 Z. z. môže orgán, ktorý je oprávnený podať disciplinárny návrh, nedostatky v práci menšieho významu vybaviť tým, že sudcu písomne napomenie, ak je to postačujúce. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že sudcu možno písomne napomenúť len za konkrétne „nedostatky v jeho práci“. Podobne ako pri disciplinárnom previnení v zmysle § 116 ods. 1 písm. a) cit. zák. musí ísť o konkrétne porušenie konkrétnych povinností sudcu pri výkone jeho funkcie. Sudca je totiž podľa § 30 ods. 4 cit. zák. povinný vykonávať svoje povinnosti svedomito a jeho zodpovednosť je tak daná zásadne len vtedy, ak svojím konaním porušil túto svoju povinnosť svedomitého plnenia svojich povinností. Sudca zásadne nie je zodpovedný za konečný výsledok, teda objektívny stav, hoci by tento stav bol protiprávny, ale len za vlastné protiprávne konanie, ktorým k takémuto stavu prispel.

14. Podľa § 150 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení účinnom do 30. novembra 2021 sa na disciplinárne konanie primerane používal Trestný poriadok. Na základe toho judikatúra bývalých disciplinárnych senátov zriadených podľa § 119 a nasl. citovaného zákona dospela k záveru, že aj písomné napomenutie musí podobne ako rozsudok podľa § 163 ods. 3 Trestného poriadku obsahovať riadny opis konania sudcu, ktorým sa mala dopustiť nedostatkov v práci, a to uvedením miesta, času a spôsobu spáchania a iných skutočností aby skutok nemohol byť zamenený s iným. Nedostatok tejto náležitosti vedie k neplatnosti tohto písomného napomenutia (porov. rozhodnutia citované navrhovateľkou sp. zn. 2 Ds 1/2016, 3 Ds 3/2017 alebo 5 Ds 3/2018).

15. Napadnuté písomné napomenutie uvedeným požiadavkám nevyhovuje. Dôvod uloženia písomného napomenutia je opísaný len v jeho úvode, a to - ako navrhovateľka správne namietla - len v neurčitom, trpnom rode. Tento úvod takmer doslovne zodpovedá záveru protokolu, ktorý vyhotovila

kontrolná skupina ministerstva spravodlivosti. Predseda súdu však nedostatočne zohľadnil, že protokol o výsledku kontroly opisuje len konkrétne kontrolné zistenia, teda objektívnu existenciu nedostatkov, ktoré kontrolná skupina odhalila. Ako však už bolo uvedené, podľa § 117 ods. 7 zákona č. 385/2000 Z. z. bolo sudcu možné napomenúť len za konkrétne nedostatky v jeho práci, teda za konkrétne porušenia jeho povinností. Toto porušenie povinností treba odlišovať od rýdneho opisu nedostatkov, ktoré zistila kontrolná skupina. Nedostatky sú výsledkom určitého konania určitých osôb, toto konanie však v rámci postihovania sudcov (a iných zamestnancov) treba vždy náležite oddeliť a opísať.

16. V prerokúvanej veci však z napadnutého napomenutia nemožno zistiť, aké bolo konkrétne protiprávne konanie navrhovateľky (teda aké boli jej činy alebo opomenutia), ktoré k týmto následkom viedli. Podľa zisteného skutkového stavu totiž pokyn na vyžiadanie údajov z Prezídia Policajného zboru dal vyšší súdny úradník, nie navrhovateľka. Rovnako aj pri nahliadaní do spisu nebola prítomná navrhovateľka, ale zamestnanec infocentra. Samozrejme, to neznamená, že navrhovateľka nezodpovedá za konanie iných zamestnancov svojho oddelenia, prípadne zamestnancov súdu. Konanie, za ktoré zodpovedá, je však v jednotlivých prípadoch iné - raz môže zodpovedať za to, že sama urobila určitý úkon, inokedy za to, že na určitý úkon dala pokyn, a niekedy zasa za to, že určitému konaniu (alebo aj výsledku) nezabránila, hoci mu dôslednou kontrolou mohla predísť. Z výroku písomného napomenutia v prerokúvanej veci nič z toho nie je zrejme. Preto nemožno zistiť, či navrhovateľka sama porušila zásadu integrity a dôvernosti alebo či na toto porušenie dala len pokyn alebo či mu prípadne len svojou neobanlivosťou nezabránila, hoci mu zabrániť mohla (napríklad pokynom príslušným zamestnancom súdu, aby sa určitého postupu zdržali).

17. Uvedený nedostatok písomného napomenutia z 22. júna 2021, č. 1SprO 129/2021, predstavuje prekážku jeho ďalšieho vecného preskúmania. Vzhľadom na to sa najvyšší správny súd ďalšími námietkami navrhovateľky vo veci samej ani nezaoberal.

IV.

Záver

18. Zo všetkých uvedených dôvodov tak najvyšší správny súd podľa § 117 ods. 8 zákona č. 385/2000 Z. z. v znení účinnom od 1. júna 2022 určil, že napadnutého napomenutie je neplatné.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 5 : 0 (jednomyseľne).

Poučenie :

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.